

dosarul nr. 3rh-51/18

prima instanță: Judecătoria Buiucani (Jud: E. Cojocari)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: N. Vascan, E. Fistican, V. Efros)

instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (Jud: T. Vieru, M. Ghervas, M. Pitic)

Î N C H E I E R E

27 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Mariana Pitic

examinând cererea de revizuire declarată de executorul judecătoresc George Boțan și avocatul său Victor Brînză,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de executorul judecătoresc George Boțan împotriva Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 27 decembrie 2017, prin ca fost declarat inadmisibil recursul depus de executorul judecătoresc George Boțan prin intermediul avocatului său Victor Brînză împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2017,

c o n s t a t ă :

La 6 iulie 2016, executorul judecătoresc George Boțan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 31 martie 2016, Colegiul disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției în rezultatul examinării plângerilor depuse de Valentina Fortună și Mircea Fortună a decis de a constata că faptele executorului judecătoresc George Boțan constituie abatere disciplinară prevăzută de art. 21 alin. (2) lit. f) din Legea privind executorii judecătorești nr. 113 din 17 iunie 2010 și de a aplica executorului judecătoresc Boțan George sancțiunea disciplinară sub formă de amendă în mărime de 4000 lei.

Astfel, potrivit deciziei Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției, ca temei faptic de aplicare a sancțiunii disciplinare față de executorul judecătoresc Boțan George a servit emiterea la 10 martie 2015 a încheierii nr. 065- 287/12, prin care a fost dispusă încasarea din contul Valentinei Fortună și Mircea Fortună a sumei de 2 916,98 lei, ca onorariu executorului judecătoresc.

Consideră executorul judecătoresc George Boțan că decizia de constatare a abaterii disciplinare și aplicare a sancțiunii disciplinare sub formă de amendă este neîntemeiată, contrară prevederilor legale și pasibilă anulării.

Reclamantul a relatat că Colegiul disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției și-a depășit competența acordată prin lege și regulamentul de activitate și a examinat o solicitare ce ține de competența instanței ce judecă și altor organe sau instituții.

În susținerea celor enunțate, reclamantul a invocat pct. 35 din Regulamentul de activitate al Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției potrivit căruia, Colegiul nu va examina solicitările care țin de competența instanței de judecată, de competența altor organe și instituții sau care nu întrunesc prevederile art. 21 din Legea nr.113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești.

Concomitent, art. 21 alin. (1) din Legea privind executorii judecătorești indică că, executorul judecătoresc poartă răspundere disciplinară pentru încălcarea obligațiilor sale profesionale.

La caz, executorul judecătoresc George Boțan a menționat că în cadrul examinării procedurii disciplinare Colegiul, neîntemeiat își atribuie funcțiile instanței de judecată de a constata încălcări ale legislației.

Potrivit art. 161 alin. (1) și (2) din Codul de executare, actele de executare întocmite de executorul judecătoresc pot fi contestate de către părți și de alți participanți la procesul de executare, precum și de terții care consideră că prin actele de executare le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege. Cererea privind contestarea actelor de executare se înaintează în instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află biroul executorului judecătoresc sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc.

Reclamantul a accentuat că anularea unui act al executorului judecătoresc nu duce inevitabil la sancționarea lui disciplinară, iar abaterile disciplinare pe care le indică Colegiul ca fiind constatate nu sunt confirmate.

Totodată reclamantul a indicat că la emiterea deciziei, Colegiul disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției a făcut referire la art. 21 alin. (2) lit. f) din Legea privind executorii judecătorești, care prevede încălcarea Codului Deontologic, neîndeplinirea în conformitate cu prevederile legale, corect și în timp util a atribuțiilor profesionale.

Consideră reclamantul că, Colegiul disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției își asumă abuziv funcția de constatare a unor fapte juridice, atribuție proprie în cazul de față doar a instanței de judecată.

Reclamantul a indicat că din decizia Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției nu sunt clare care sunt faptele sale, ce aduc atingere onoarei, demnității profesionale ori bunelor moravuri.

De asemenea reclamantul a menționat, că nu există o hotărâre irevocabilă a instanței de judecată sau a altui organ abilitat din care să rezulte că dînsul a încălcat legea.

Conform 24 alin. (5) din Legea privind executorii judecătorești, sancțiunea disciplinară poate fi aplicată cel târziu la 6 luni de la data constatării abaterii disciplinare și cel târziu la un an de la data comiterii ei.

Astfel, reclamantul a subliniat că Colegiul disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției i-a aplicat sancțiune disciplinară după expirarea termenului de 1 an de la comiterea faptelor.

Solicită executorul judecătoresc George Boțan anularea ca fiind ilegală a deciziei Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției din 31 martie 2016 privind constatarea abaterilor disciplinare în activitatea executorului judecătoresc George Boțan și aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de amendă în mărime de 4000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 septembrie 2016, s-a admis acțiunea, s-a anulat decizia Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției din 31 martie 2016 cu privire la constatarea abaterii disciplinare și sancționarea disciplinară a executorului judecătoresc George Boțan, prin care i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de amendă în mărime de 4000 lei (f.d. 66, 68-73).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2017, s-a admis apelul declarat de către Ministerul Justiției, s-a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 16 septembrie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d. 105-112).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție 27 decembrie 2017, s-a declarat inadmisibil recursul depus de executorul judecătoresc George Boțan prin intermediul avocatului său Victor Brînză (f.d. 147-154).

La 29 martie 2018, executorul judecătoresc George Boțan și avocatul său Victor Brînză au depus cerere de revizuire, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 27 decembrie 2017, rejudecarea cauzei în ordine de recurs, casarea deciziei din 25 ianuarie 2017 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea hotărârii din 16 septembrie 2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

În motivarea cererii sale, revizuentul a invocat că în urma studierii încheierii din 27 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a constatat că instanța supremă a stabilit incorect faptul că George Boțan a avut posibilitate de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept a litigiului, deoarece în perioada 20 septembrie 2016-9 martie 2017, George Boțan a fost privat de libertate, aflându-se în arest.

În acest sens, revizuenții au specificat că examinarea cauzei în ordine de apel în ședințele din 14 decembrie 2016 și din 25 ianuarie 2017, s-au petrecut fără citarea legală și participarea nemijlocită a lui George Boțan.

În susținerea celor invocate, revizuentul a anexat încheierea din 9 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin care s-a admis demersul procurorului și s-a înlocuit arestul la domiciliul cu măsura preventivă liberarea provizorie sub control judiciar.

În drept, cererea de revizuire este întemeiată pe art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă .

La 29 mai 2018, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de revizuire Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției, informându-l despre posibilitatea depunerii referinței. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată până la examinarea cauzei, examinarea cererii se decide în lipsa acesteia (f. d. 178).

Până la examinarea cauzei, Colegiul disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției nu a depus referință la cererea de revizuire.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, revizuirea s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul încheierii contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Auza Vilho Eskelinen și alții v. Finlanda*, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, *Eriksson v. Suedia*, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, *Pönkä v. Estonia*, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34).

Verificând încheierea supusă revizuirii, în raport cu criticile formulate și în limitele temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire este inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Structura logico – juridic a articolului 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă se fundamentează pe rațiunea că cererea de revizuire se depune în scris, iar revizuentul este obligată să indice temeiurile specificate expres și exhaustiv în articolul 449, anexând probele ce le confirmă. Totodată, alineatul 4 din articolul citat, nu admite depunerea repetată a unei asemenea cereri, care este întemeiată pe aceleași temeiuri.

În acest sens, instanța de judecată își propune să verifice respectarea acestor condiții legale pentru autorizarea unei asemenea cereri introduse pe o cale de atac de retractare, care pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară.

Luând în considerare cele menționate și în urma studierii cererii de revizuire, instanța de judecată constată că aceasta a fost depusă de subiectul abilitat cu dreptul de a revizui o hotărâre judecătorească în conformitate cu articolul 447 lit. a) din Codul de procedură civilă. În același context, executorul judecătoresc George Boțan și avocatul său Victor Brînză au invocat temeiul prevăzut la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, invocând în acest sens că prin încheierea Curții Supreme de Justiție 27 decembrie 2017 a fost stabilit incorect faptul că George Boțan a avut posibilitate de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept a litigiului, deoarece în perioada 20 septembrie 2016-9 martie 2017, George Boțan a fost privat de libertate, aflându-se în arest.

În același timp, succesiunea materialelor cauzei, confirmă că cererea revizuenților nu a fost depusă repetat.

Prin urmare, Colegiul judiciar constată că revizuenții au îndeplinit condițiile de formă cerute de articolul 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, iar fondul cererii nu a fost judecat anterior de către o instanță de judecată, fiind necesar de purces la analiza argumentelor inserate în aceasta.

Din aceste raționamente, instanța de revizuire subliniază că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, așa cum este garantat de articolul 6 parag. 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, *inter alia*, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea *Brumărescu v. România*, 28 octombrie 1999, parag. 61; *Roșca v. Moldova*, 22 martie 2005, parag. 24).

Sub acest aspect, Colegiul notează că, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a constatat în mod frecvent încălcări ale articolului 6 parag. 1 din Convenție, în special în cauzele care ridicau probleme cu privire la încălcarea principiului indicat *supra* (a se vedea *Popov c. Moldovei (nr.2)*, 6 decembrie 2005, par. 52 – 58; „*Oferta Plus*” *S.R.L. c. Moldovei*, 19 decembrie 2006, par. 104-107 și 112-115; *Melnic c. Moldovei*, 14 noiembrie 2006, par. 38 - 44; *Istrate c. Moldovei*, 13 iunie 2006, par. 46 – 61, *Lipcan v. Moldova*, 17 decembrie 2013, parag. 17 – 21, *Brantom International S.R.L. și alții v. Moldova*, 10 februarie 2015, parag. 30 – 32).

Conjunctura prezentată mai sus impune, în prealabil, obligația instanței de revizuire de a verifica termenele de depunere a cererii de revizuire în acord cu art. 450 din Codul de procedură civilă (a se vedea „*Oferta Plus*” *S.R.L. v. Moldova*, *ibidem*, parag. 109, *Eugenia și Doina Duca v. Moldova*, 3 martie 2009, parag. 41, *Lipcan v. Moldova*, *ibidem*, parag. 17).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în această cauză, revizuenții și-au întemeiat cererea pe articolul 449 lit. b) Cod de procedură civilă.

În aceste circumstanțe, conform articolului 450 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei (temeiul din art. 449 lit. b).

Cu referire la prevederile normei enunțate, Colegiul ține să menționeze că termenul de depunere a cererii de revizuire reprezintă intervalul de timp înăuntrul căruia poate fi exercitată calea de atac a revizuirii. Termenul dat este unul legal și imperativ.

În interpretarea corectă a prevederii enunțate, instanța de revizuire relevă că, circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv pînă la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se atacă.

Analizând cererea de revizuire prin prisma prevederilor legale menționate, Colegiul concluzionează că de către revizuenții nu au fost respectat termenul de depunere a cererii de revizuire.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reține că executorul judecătoresc George Boțan și avocatul său Victor Brînză au invocat ca temei de revizuire încheierea din 27 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, exprimându-și dezacordul cu conținutul acesteia.

Cu referire la acest fapt, instanța menționează că încheierea Curții Supreme de Justiție a cărei revizuire se solicită a fost emisă și plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la 27 decembrie 2017.

În acest sens, se constată că, cererea de revizuire înaintată la 29 martie 2018, este depusă cu depășirea termenului prevăzut de lege de depunere a cererii de revizuire. Or, prevederile art. 450 Cod de procedură civilă, condiționează posibilitatea depunerii cererii de revizuire în baza temeiului prevăzut la litera b), de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei.

Prin urmare, depunând cererea de recurs, revizuenții au cunoscut despre examinarea cauzei și respectiv au beneficiat de posibilitatea reală să se folosească cu bună credință de drepturile sale procedurale. Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) CPC, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

La caz, Colegiul observă că executorul judecătoresc George Boțan și avocatul său Victor Brînză au depus cerere de revizuire a încheierii Curții Supreme de Justiție 27 decembrie 2017, întrucât consideră că a fost stabilit incorect faptul că George Boțan a avut posibilitate de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, deoarece în perioada 20 septembrie 2016 - 9 martie 2017, ultimul a fost privat de libertate, aflându-se în arest.

În astfel de circumstanțe, instanța menționează că din conținutul încheierii din 27 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, rezultă că George Boțan prin intermediul avocatului său Victor Brînză a avut posibilitate de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, atât în cadrul instanței de fond, cât și în instanța de apel care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept a litigiului.

Totodată, instanța de judecată consideră irelevant argumentul revizuenților că examinarea cauzei în ordine de apel în ședința din 14 decembrie 2016 și din 25 ianuarie 2017, s-au petrecut fără citarea legală și participarea nemijlocită a lui George Boțan.

Astfel, potrivit materialelor cauzei și proceselor-verbale ale ședințelor de judecată, se confirmă faptul că George Boțan pe tot parcursul examinării cauzei a fost reprezentat de avocatul Victor Brînză în baza mandatului nr. 0957074 din 5 iulie 2016 (f.d. 3), care, conform art. 1 din Legea cu privire la avocatură, este persoana abilitată și calificată, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lui.

La caz au relevanță și prevederile art. 75 alin. (1) din Codul de Procedură Civilă, care prevede că în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar.

Suplimentar, instanța reține că cele invocate în susținerea cererii de revizuire se referă la dezacordul cu soluția pronunțată și nu relevă asupra încălcărilor stabilite de Curtea de Apel Chișinău la examinarea cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând toate materialele prezentate de revizuenți, nu găsește niciun motiv de a deroga de la constatările Curții Europene, în jurisprudența consecventă a acesteia, pe cazuri similare, cum ar fi, *Popov v. Moldova (nr.2)*, ibidem, parag. 50 - 51; „*Oferta Plus*” S.R.L. v. *Moldova*, ibidem, parag. 105-107; *Eugenia și Doina Duca v. Moldova*, ibidem, parag. 36 – 38, „*Rusu Lintax*” S.R.L. v. *Moldova*, 13 decembrie 2016, parag. 12 -14.

În consecință, instanța apreciază că înscrisurile și argumentele susținute de revizuenți nu întrunesc nicio condiție prevăzută de articolul 449 lit. b) Cod de procedură civilă, iar, în atare situație, nu există temeuri legale de a admite cererea de revizuire.

În conformitate cu art. 453 al. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Astfel, având în vedere circumstanțele determinate *supra*, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decide că revizuirea depusă de executorul judecătoresc George Boțan și avocatul său Victor Brînză urmează a fi declarată inadmisibilă.

În conformitate cu art. 270, art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea de revizuire declarată de executorul judecătoresc George Boțan și avocatul său Victor Brînză împotriva încheierii din 27 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de executorul judecătoresc George Boțan împotriva Colegiului disciplinar al Executorului Judecătoresc de pe lângă Ministerul Justiției cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

Mariana Pitic